

Førtidspensioner 2014:4

Flere nye førtidspensionister i 4. kvartal 2014

I 4. kvartal 2014 tilkendte kommunerne førtidspension til 1.556 borgere. Der har været en svag stigende tendens i antallet af tilkendelser siden 3. kvartal 2013, hvor 1.090 borgere fik tilkendt førtidspension, men det er stadig betydeligt under niveauet fra før reformen per 1. januar 2013. I 2014 er der i alt tildelt førtidspension til 5.682 personer mod 14.621 tilkendelser i 2012 og 5.767 tilkendelser i 2013, se figur 1 og tabel 1.¹

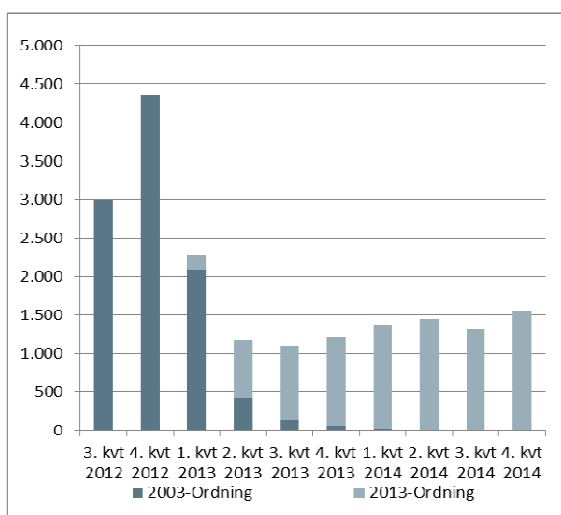
Reformen betød blandt andet, at personer under 40 år ikke længere kan få tilkendt førtidspension, medmindre det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres. Ifølge de nye regler skal kommunerne i stedet forsøge at udvikle borgerens arbejdsevne ved en individuel og helhedsorienteret indsats i ressourceforløb.

Borgere på 40 år eller over skal også tilbydes ressourceforløb. Der kan ikke tilkendes førtidspension, hvis kommunen vurderer, at arbejdsevnen kan forbedres gennem aktivering, behandling, revalidering, ressourceforløb eller på andre måder.

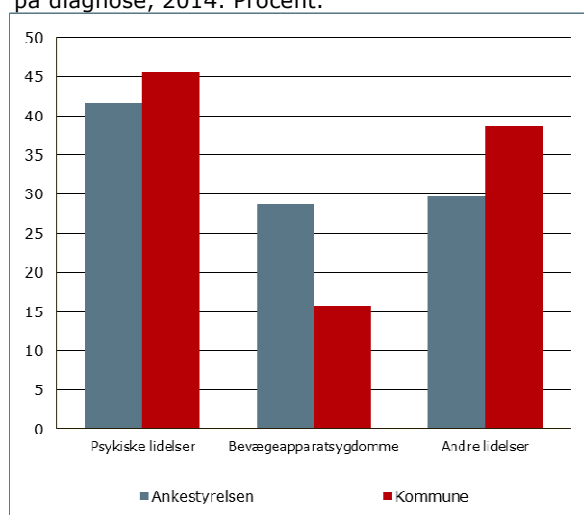
Vis usikkerhed om udviklingen i de kommende år

Der vil fortsat være en vis forsinkelseeffekt i antallet af afgørelser. Det skyldes, at de fleste borgere efter reformen skal deltage i ressourceforløb, før der tages stilling til eventuel førtidspension. Det har desuden taget tid for kommunerne at omstille sig til de nye arbejdsgange og tværfaglige samarbejdsformer mellem de kommunale forvaltninger og regionernes kliniske funktion. Niveauet for antallet af tilkendelser i de kommende år kan derfor ikke uden videre vurderes ud fra niveauet i 2013 og 2014.

Figur 1 Antal tilkendelser af førtidspension fordelt på kvartaler. 2003-ordning og 2013-ordning

Figur 2 Andel af sager vedr. førtidspension efter 2013-ordning i kommunerne og Ankestyrelsen fordelt på diagnose, 2014. Procent.

¹ Reglerne om tilkendelse af førtidspension er ændret med virkning fra 1. januar 2013 for nye førtidspensionssager (2013-ordningen). De sager, som var påbegyndt i 2012, bliver stadig afgjort efter de tidligere regler (2003-ordningen).

Relativt flere klager over sager om bevægeapparatsygdomme

16 procent af de borgere, der i 2014 fik afgjort (tilkendelse eller afslag) en førtidspensionssag i kommunerne efter 2013-ordningen, havde en bevægeapparatsygdom som diagnose. Af de påklagede kommunale sager til Ankestyrelsen var det til sammenligning 29 procent, hvor diagnosen var en bevægeapparatsygdom. Sager om psykiske lidelser og andre lidelser, såsom kræftsygdomme og hjerte- og karsygdomme, udgjorde derimod en større andel i kommunerne end i Ankestyrelsen. Henholdsvis 46 procent og 39 procent af alle førtidspensionssagerne i kommunerne vedrørte psykiske lidelser og andre lidelser, mens det i Ankestyrelsen var 42 procent og 30 procent, *se figur 2*.

Yderligere data og informationer om afgørelser om førtidspension er tilgængelige via "Tal fra Ankestyrelsen" på Ankestyrelsens hjemmeside: www.ast.dk.

Nøgletal²

Tabel 1 Kommunale afgørelser for ansøgere uden pension. 2003- og 2013-ordning. Antal og procent

		2012	2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	Ændring ift. 4. kv. 2013
Antal afgørelser	I alt	17.444	8.951	2.024	1.715	1.847	1.921	1.847	1.750	1.960	6 %
	2013-ordning		4.248	1.021	1.376	1.594	1.808	1.838	1.742	1.954	
	2003-ordning	17.444	4.703	1.003	339	253	113	9	8	6	
Nytilkendelser	I alt	14.621	5.767	1.171	1.090	1.221	1.369	1.442	1.315	1.556	27 %
	2013-ordning		3.066	752	952	1.160	1.349	1.438	1.309	1.553	
	2003-ordning	14.621	2.701	419	138	61	20	4	6	3	
Afslag	I alt	2.823	3.184	853	625	626	552	405	435	404	-35 %
	2013-ordning		1.182	269	424	434	459	400	433	401	
	2003-ordning	2.823	2.002	584	201	192	93	5	2	3	

Tabel 2 Hoveddiagnose for tilkendte førtidspensioner til ansøgere uden pension. Procentandel

		2012	2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	Ændring ift. hele 2013, pct.point
Total	Lidelser i bevægeapparatet	18,2	14,9	13,5	12,5	14,4	12,7	12,2	13,4	14,1	0,8
	Psykiske lidelser	49,0	42,9	39,5	36,8	36,9	37,5	39,0	40,6	41,3	1,5
	Andre lidelser	32,8	42,3	47,1	50,7	48,6	49,8	48,8	46,0	44,6	-2,3
	I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Tabel 3 Tilkendelser og afslag om førtidspension på det foreliggende grundlag og efter reglerne om seniorførtidspension til ansøgere uden pension. Antal

		2012	2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	Ændring ift. 4. kv. 2013	
På det foreliggende grundlag	Tilkendelser	I alt	826	1.047	281	169	150	122	114	110	79	-47 %
		2013-ordning	-	245	39	88	108	109	114	108	78	
		2003-ordning	826	802	242	81	42	13	0	2	1	
	Afslag	I alt	2.007	2.923	811	589	600	523	374	409	382	-36 %
		2013-ordning	-	1.112	255	404	410	430	369	408	379	
		2003-ordning	2.007	1.811	556	185	190	93	5	1	3	
Seniorførtids-pension	Tilkendelser	2013-ordning	-	-	-	-	-	12	43	48	67	
	Afslag	2013-ordning	-	-	-	-	-	4	5	11	7	

² Tallene er pr. 16-02-2015 og kan i forbindelse med kommende offentliggørelser blive ændret.